

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Obrátit Se Na Soud](#) > [Mediace](#) > [Mediace V Rodinných Věcech](#) > [Jak to funguje](#)

Jak to funguje

Tato stránka přináší informace o konkrétních aspektech přeshraniční mediace ve věcech týkajících se rodinného práva.

Časový rámec

Přestože lze mediaci zahájit v každém okamžiku, doporučuje se přistoupit k ní co nejdříve, nejlépe ještě před zahájením případného soudního řízení.

Vzhledem k účinnosti mediace jakožto preventivního systému při řešení problémů, k nimž dochází při přeshraniční změně bydliště dítěte, by mediace měla být vřele doporučována ve všech přeshraničních konfliktech v oblasti rodinného práva, a zejména v mezinárodních sporech, které se týkají přemístění dítěte. Jelikož však mediace určitě není vhodná u každého případu únosu, bylo by dobré začlenit do postupu rozhovor, který by vhodnost mediace prověřil. To by rovněž mohlo pomoci zmírnit případné obavy rodičů a podpořit jejich vnímání mediace.

Mediace by nikdy neměla sloužit žádné ze stran jako záminka k odkládání řešení konfliktu. To je obzvláště důležité u případů únosů dětí jedním z rodičů, kdy čas hraje klíčovou úlohu.

Mediátoři o tom musí strany výslovně informovat v průběhu informační fáze nebo na počátku mediace.

Mediace by měla být vzata v úvahu také po přemístění uneseného dítěte do země jeho obvyklého bydliště, aby se zabránilo dalšímu soudnímu sporu.

Úzká spolupráce se správními/soudními orgány

V případech únosů dětí, kdy jsou kontaktovány ústřední a/nebo soudní orgány, by měl mediátor stranám vysvětlit, jaké jsou dopady mediace v rámci probíhajícího řízení.

V některých zemích mají ústřední orgány k dispozici interní školené mediátory.

Na této stránce naleznete seznam [ústředních orgánů](#).

Vykonatelnost dohody ve všech dotčených jurisdikcích (přístup k příslušným právním informacím)

Aby byla účinná, musí mít dohoda uzavřená na základě mediace právní účinek a musí být právně vykonatelná ve všech příslušných jurisdikcích.

Přístup k informacím o příslušných postupech v dotčených jurisdikcích mohou usnadňovat ústřední orgány nebo centrální kontaktní místa pro mezinárodní rodinnou mediaci.

Bližší informace o vykonatelnosti v členských státech lze získat na stránce [Mediace v zemích EU](#).

Jazykové obtíže a moderní komunikační prostředky

Fyzická přítomnost stran během mediace je obecně důležitá. V tomto ohledu by země, v nichž by se měla mediace uskutečnit, měly přijmout vhodná opatření, která usnadní získání nezbytných cestovních dokladů, jako jsou například víza.

Je-li to vhodné a možné, mělo by se využít dvounárodnostní ko-mediace.

Pro mediátora je nespornou výhodou, hovoří-li jazykem obou stran nebo alespoň jejich společným jazykem (má-li dvojice nějaký). V případech bikulturní ko-mediace může postačovat, když mediátor hovoří jazykem jedné ze stran a jazyku druhé strany rozumí, není-li k dispozici jiné řešení. Strany musí být schopné rozumět všem právním pojmům. Smysl hledání mediátora, který by hovořil jazykem stran, nespočívá pouze ve snaze omezit náklady tím, že nebude zapotřebí tlumočení. Jde i o psychologický prvek a o to, že je nezbytné, aby strany rozuměly tomu, na co přistupují.

Mediátor by měl být vnímavý i vůči kulturnímu zázemí stran a měl by si být vědom kulturních rozdílů.

Využití moderních komunikačních prostředků (např. telefonu, (on-line) videokonferencí, webové kamery) pomáhá snížit náklady a umožňuje uspořádat mediaci i v případě, že fyzická přítomnost stran není možná. Takové technické nástroje by měly být dostupné v každém členském státě a mediace „na dálku“ by měla být vyzkoušena.

Na podporu mediace by měl být zaveden zabezpečený interaktivní software.

Navíc ať již mediace probíhá v jakémkoli jazyce, je důležité, aby všechny zúčastněné strany danému jazyku i pojmům používaným mediátorem či mediátory rozuměly.

Vztah mezi mediací a řízením týkajícím se dítěte

Hledání smírného řešení obecně podporuje několik mezinárodních nástrojů:

- [Nařízení Brusel IIa](#): článek 46 (mechanismus, jímž nabývá dohoda uzavřená na základě mediace účinku).
- [Nařízení Brusel IIb](#): článek 25 (naléhavě vyzývá soudy v případech únosů jedním z rodičů, aby vyzvaly strany, aby zvážily mediaci nebo alternativní řešení sporů, pokud to není v rozporu s nejlepším zájmem dítěte, nebylo by to nevhodné nebo by to nezpůsobilo zpoždění), čl. 79 odst. 3 (požaduje, aby ústřední orgány usnadnily dohodu mezi nositeli rodičovské odpovědnosti prostřednictvím mediace nebo jiných prostředků alternativního řešení sporů a aby usnadnily přeshraniční spolupráci za tímto účelem), 43. bod odůvodnění (mediace nemusí být vždy vhodná, zejména v případech domácího násilí).
- [Haagská úmluva z roku 1980](#): čl. 7 písm. c) (vhodná opatření ústředních orgánů k zajištění dobrovolného vrácení dítěte nebo usnadnění smírného řešení), článek 10 (vhodná opatření k dosažení dobrovolného navrácení dítěte), článek 16 (v dožádaném státě nelze věcně rozhodovat o právu péče o dítě).
- [Haagská úmluva z roku 1996](#): článek 31 (vhodná opatření ústředního orgánu k usnadnění smírného řešení mediací), články 23 a 26 (uznání a výkon), článek 16 (rozhodné právo = právo státu obvyklého bydliště dítěte), článek 7 (orgány státu obvyklého bydliště dítěte bezprostředně před únosem si zachovávají pravomoc k přijímání opatření na ochranu dítěte), článek 24 („navržené uznání“).
- [Nařízení o výživném](#): čl. 51 odst. 2 písm. d) (vhodné kroky ústředního orgánu pro podporu smírného řešení s cílem dosáhnout dobrovolného placení výživného, případně zprostředkováním, uzavřením smíru nebo obdobnými prostředky). Viz také [nepovinný standardní formulář pro smírná řešení](#), který byl vypracován pro účely tohoto článku.
- [Haagská úmluva z roku 2007](#): články 19 až 31 (rozhodnutí zahrnuje též smír nebo dohodu).

Navíc praktická příručka k uplatňování nařízení Brusel IIb je k dispozici pod tímto odkazem: [publikace Evropské justiční sítě | portál evropské e-justice](#).

Dopad trestního řízení

Trestní řízení by mělo být vzato v úvahu. Soudní a správní orgány, jako jsou ústřední orgány, by měly být schopné poskytnout stranám potřebné obecné informace o příslušných právních předpisech, které upravují zahájení a ukončení trestního řízení.

Informace o [ústředním orgánu / centrálním kontaktním místě pro mezinárodní rodinnou mediaci](#).

■ Poslední aktualizace: 10/10/2025

Tyto stránky spravuje Evropská komise. Informace na této stránce nemusí nezbytně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské komise. Komise neodpovídá ani neručí za informace nebo údaje, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Pokud jde o předpisy v oblasti autorských práv pro webové stránky EU, viz právní upozornění.